

Årgång 27 nr 4 2016

Siriklockan

Frysände pastorats kyrkblad

Svenska kyrkan
FRYSÄNDE PASTORAT

DROP-IN-DOP
Julbetraktelse
SIRISPELET
legenden om siri

Att vara människa

Vi lever i en tid och land där nattens drömmar inte tillmäts särskilt stor betydelse. Inte heller själslig smärta tycks ha något särskilt att berätta. Vi benämner det depression och ångest som om dessa tillstånd vore fristående livet i övrigt. Som om vi ska fungera som maskiner och skaver det någonstans ska skavet bort.

På samma sätt är det med våra kroppar, det saluförs smärtstillande som verkar snabbare och snabbare bara för att dämpa sådant som ibland är viktigt att vi tar in och tänker kring. Smärtan i nacken, ryggen, huvudet vill berätta något. Magontet likaså. Något skaver och behöver rättas till. Men parallellt med detta lever liksom en samhällsanda där vi inte längre ska hänsyn till själen. Själsdimensionen. De vi innerst inne är. Vår mänsklighet.

Jag kommer att tänka på den där dagen för några år sen då jag kom till Hälsölan för den årliga kontrollen vi deltidssbrandmän genomgår. Den här dagen var jag uppe i varv och naturligtvis var blodtrycket förhöjt. Jag fick ligga på en brits och varva ner. Snart hamnade jag i ett djupt nästan meditativt tillstånd – ja, jag har lätt för det – och när jag gör det får jag ofta bilder på den inre näthinnan. Den här gången fick jag en bild som inte bara var en bild utan en hel berättelse. Jag fick för min inre syn vårt gigantiska kosmos och erfor att ordningen i detta vårt kosmos är total. Jag såg så en planet i mitten av allt, mycket större än vår jord och det var som allt kretsade kring denna; likt vår jord kretsar kring solen. Här kretsade nu olika universum runt denna "centralplanet". Och allt var i total harmoni. För min inre syn fick jag sen se just vårt universum och långt där ute i vintergatan vår kämpande jord. Varpå jag nåddes av insikten att all den disharmoni som här råder, all maktkamp och alla orättvisor i ett större perspektiv är dramer som är övergående och kommer att landa i något gott. Allt kommer att lösa sig. Vi kommer lära oss, till slut, vi mänskligheten, vad som är viktigt, ja viktigast. Vi kommer att komma dit. I sinom tid.

Plötsligt kom sköterskan Ulrika tillbaka in i rummet på vars brits jag låg och tog återigen mitt blodtryck. Det var nu helt normalt. Bilderna jag fått för min inre syn hade gett mig

ett lugn. Efter sedvanliga tester blev det grönt ljus att rökdyka detta år igen.

Jesus sa vid ett tillfälle att "Ni är härnedifrån, jag är ovanifrån; I ären av denna världen, jag är icke av denna världen". Bibelns berättelser är många om hur Jesus kunde betvinga våra naturlagar, så som vi nu känner dem, men det är inte det största, det största är att Jesus med sitt budskap befriade människorna. Man såg sig plötsligt i ett större sammanhang, "jag" blev något mer än den roll livet tilldelat mig.

Vi måste vara rädda om det perspektivet – öppna upp oss för de själsliga landskap av frihet och glädje som Jesus visar oss på. Att livsglädjen finns i att bry sig om, värna varandra, önska varandra gott och tolka och eftersträva det goda. ("Allt vad ni vill att människorna skall göra för er, det skall ni också göra för dem.")

För att vilja leva så underlättar det om vi tar vårt inre liv på allvar. Vi är något mer än symtomen på att något är fel. Smärtorna i själ och kropp har ett budskap som handlar om att vi ska ta oss själva och de sammanhang vi är en del av på större allvar. Livet är ingen generalrepetition, det är nu allt pågår och vad jag gör med min vardag har faktiskt den allra största betydelse inte bara för mig utan för i någon mån hela mänskligheten. Vi hör ihop och det är på oss det hänger och för det har Jesus gått före och visat oss på det väsentliga; vår potential i vår mänsklighet. Att vi kan höja oss över de sammanhang som begränsar oss.

När nu julen kommer är fokus på det som sägs i kyrkorna hur Gud lät sig födas in i skapelsen, för att bli en av oss, för att ge oss de redskap vi behöver för att vi ska kunna inse och närma oss vår mänsklighet. De redskapen fungerar än idag.

Johan Bonander, kyrkoherde

innehåll

SIRIKLOCKAN nr 4 2016 Kyrkblad för Svenska kyrkan i Fryksände, Lekvattnet, Vitsand och Östmark
Box 52, 685 22 Torsby • info@fryksandepastorat.se • www.fryksandepastorat.se • Ansvarig utgivare: AnnKatrin Uppvall
Layout: Birgitta Brorson • Foto omslag: Birgitta Brorson • Motiv: Nydöpta Minnah Virkkonen har precis fått sitt dopbevis
Tryckt hos Ramströms Tryckeri AB • Upplaga: 5200

3 KYRKOHERDEN
har ordet	18 FOKUS PÅ
resandefolket
4 KYRKORÅDETS ORDFÖRANDE
har ordet	19 MEDARBETARE
i Fryksände pastorat
5 DOPET
och Martin Luther	20 KONFIRMATIONER
i Fryksände pastorat
6 DROP IN-DOP
i Fryksände kyrka	22 ANSLAGSTAVLAN
smått o gott
8 SIRISPELET
legenden om Siri	24 VAD HÄNDER PÅ
prostgården
11 VEDERKVICKELSE
för kropp och själ	25 JULENS GUDSTJÄNSTER
i Fryksände pastorat
12 FRÅN FYSIKEN
till musiken	26 HÖSTGLÖD I VITSAND
Gustav Stolpes livsverk
14 JUBETRAKTELSE
Felix Egegren	27 FAMILJESIDAN
Fryksände pastorat
16 LÅT FLER FÅ FYLLA FEM
Zaid	28 FRYKSÄNDE PASTORAT
Kontaktuppgifter
17 REFLEXEN
hur har du det?	

GE EN RIKTIG VIKTIG JULKLAPP

HYGIENPÅKET 91 kr HÄRLIGA I GÄVOSHOPPEN

gavoshop.svenskakyrkan.se

Svenska kyrkan
INTERNATIONELLT ARBETE
alliance

Tillsammans bygger vi kyrkan

När jag skriver dessa rader har vi just haft sammanträde i kyrkofullmäktige i Fryksände pastorat. Budget för 2017 är nu antagen. En budget som föregås av verksamhetens planering och möten i arbetsutskott och kyrkoråd.

Jag är stolt över att vara ordförande i ett så välskött pastorat som vårt. Det finns en tanke och en plan och även om vi lever i en snabb och föränderlig tid, som kyrkan har att förhålla sig till, finns en känsla för såväl det arv vi har att förvalta som den morgondag vi är satta att möta.

Som jag berättade i min förra kolumn i Siriklockan är den avgift som går till kyrkan uppdelad i två delar; dels medlemsavgiften för all den verksamhet som bedrivs dels begravningsavgiften. Begravningsavgiften är obligatorisk för alla. Svenska kyrkan har ett huvudmannaskap för begravningsverksamhet i större delen av landet.

Avgiften för begravningsverksamheten kommer 2017 som en följd av en nationell förändring med en gemensam avgift i hela landet, att sänkas i Fryksände pastorat. Från 48 öre per hundra intjänade kronor till (som det ser ut idag) 24 öre. Det vill säga en minskning med hälften.

Tillsammans bygger vi kyrka och även om Du kanske just i dagsläget har fullt upp med vardagens sysslor så bidrar du med ditt medlemskap till att Svenska kyrkan finns på plats i både sorg som glädje. Eller som en ung människa sa häromdagen, hennes pappa hade plötsligt avlidit: "Jag har ingen speciell gudstro men när pappa gick bort, de som fanns för mig då, de kom från kyrkan."

För så är det – vid sidan om allt som syns och hörs som gudstjänster, begravningsverksamhet, vigslar och dop, barnverksamheten

med dess körer och pyssel och kollo, ungdomsverksamheten med sin konfirmation, kvälls- och helgräfflar, syföreningarna, väntjänsten för de äldre, sorgegrupper, alla körer, det uppsökande arbetet rörande barn, arbetet bland de asylsökande bara för att nämna något – så sker ändå det mesta i kyrkan i tysthet utåt. I möten mellan fyra ögon, samtalen i förtroende och förtrolighet. Allt detta bärs gemensamt genom att så många är medlemmar i vår folkkyrka. I vårt pastorat nästan 83 % av alla invånare. Tack för att Du är med och bär – Du behövs!

2017 är det kyrkoval

Nomineringar pågår en bra bit in på våren. Är du intresserad av att gå in i organisationen som förtroendevald? Utifrån kyrkans breda förankring i vår bygd är den demokratiska strukturen Svenska kyrkan har en stor tillgång. Du behövs och det finns flera olika nomineringsgrupper om du är intresserad. En del knutna till ett politiskt parti andra inte. Du är mycket välkommen att höra av dig till mig eller vår vice ordförande Roger Ericsson för mer information. Våra telefonnummer finns längst bak i tidningen.

Jag vill också ta tillfället i akt att önska Dig som läsare en fin och fröjdefull Jul och ett Gott nytt år.

Rune Mattsson, Kyrkorådets ordförande

DOPET

Text: Johan Bonander

Nästa år är det 500 år sen som Martin Luther spikade upp sina teser på kyrkporten i Schlosskirche i Wittenberg. Strax därefter blev han bannlyst av påven.

Martin Luther ville inte ha någon splittring med den katolska kyrkan men han kände sig nödd och tvungen att påtala att hans samtida kyrka gått vilse i så mycket. Han ville åter till källorna, till Jesu undervisning och lämna sådant som relikdyrkande, handeln med brev som garanterade frisedel till himmelriket, de så kallade avlatsbrev, och han ville förnya gudstjänsterna så att det som sades var på det språk folk talade och förstod och inte på latin. Ja han ville åter till källorna och myntade uttrycket *skriften allena*. Det vill säga att det kyrkan lärde och verkade skulle ha sin bäring i Jesu ord och föreskrifter.

Under 2017 kommer vi i Siriklockan att skriva lite om Luthers undervisning. Vi tar nu utgångspunkt i hans så kallade lilla katekes och vi kommer bl.a. beröra bönen Fader vår, Trosbekännelsen, Tio Guds bud och Nattvarden. I detta nummer av Siriklockan tjuvstartar vi med att berätta lite om Luthers syn på Dopet.

Dopbefallningen

Dopet konstaterar Luther har sin direkta koppling till Jesus och hans dopbefallning. Vi finner den befallningen i Matteusevangeliet. Situationen är laddad; den återuppståndne Jesus står med sina lärjungar och allt det man gemensamt upplevt gör att de ord som nu når dem har full bäring. Jesus säger: "Åt mig har getts all makt i himlen och på jorden. Gå därför ut och gör alla folk till lärjungar: döp dem i Faderns och Sonens och den heliga Andens namn och lär dem att hålla alla de bud jag har gett er. Och jag är med er alla dagar till tidens slut."

Och från den stunden blev dopet något av en hörnsten i att vara kristen. Det är såväl en symbolisk handling som en handling som rymmer en mystisk dimension, något sker som inte går att ta på. Luther skriver att "Dopet är inte bara vatten utan vatten helgat genom Guds befallning". Och däri ligger ordet, Guds löfte om närvaro och beskydd.

Ett barndop bekräftas senare i livet med konfirmationsläsningen. Äger dopet rum senare än så föregås dopet av undervisning i den kristna tron grunder innan dopakten, så kallad dopundervisning. (Är du intresserad av att få dopundervisning, kontakta: johan.bonander@svenskakyrkan.se.)

Vad händer då vid dopet?

Ja, det är svårt att sätta fingret på det men det faktum att vi står kring dopfunten, i ett löfte om välsignelse, förlåtelse, beskydd och vägledning är stort. Tillsammans i och kring ett löfte som uttalades av en man som gav hela sitt liv för att få oss närmare Gud; den kraft i vilken vi lever, andas och är till. Ja Gud som vill oss väl och inget hellre vill än att vara nära, beskydda oss. Och dopet är kanske det tydligaste "ja" som kan ges på denna Guds längtan efter oss. Det blir ett ömsesidigt möte.

Luther utmanade

Martin Luther utmanade sin samtids kyrka. Den var inte mogen för de förändringar han öppnade upp för och vi kom att få en Luthersk kyrka, protestantismen var född.

Svenska kyrkan är ett evangeliskt luthersk trossamfund. Det är den grunden som gör att vi kan gå i bräsch för frågor som att det numer är självklart att vi har kvinnliga präster eller för den delen att präster kan gifta sig. I den katolska kyrkan får inga kvinnor bli präster och de män som nu är präster ska leva i celibat.

Luther bemyndigade människan att kunna fatta avgörande beslut och tolkningar själv. Han underströk att genom dopet så är var och en av oss del i det allmänna prästadömet. Det står ingen emellan oss och Gud, ingen präst eller påve eller orimliga doktriner. Det var inte för inte Luther pratade så mycket om den kristne människans frihet.

Den reformation Luther startade motsvarades av en så kallad motreformation i den romersk katolska kyrkan och mycket av det oskick Luther protesterade mot blev så småningom åtgärdat i den romersk-katolska kyrkan. Samtidigt går det inte att komma ifrån att det är en hel del som skiljer dessa våra två kyrkliga traditioner åt. Behöver det vara negativt? Inte som jag ser det. Det ger en rikedom och en styrka att sanningen är lite som en diamant. Den ser lite olika ut beroende på hur man betraktar stenens prismor. Personligen känner jag mig hemma i vår lutherska tradition.

LÅT FLER FÅ FYLLA FEM!

Var femte sekund dör ett barn som inte hunnit fylla fem. Men barn som får leva i trygghet kan klara sina kritiska första fem år. Zaid har flytt från kriget i Syrien och bor nu i flyktinglägret Zaatar. I januari fyller han fem!

Swisha din gåva till 9001223 eller SMS:a FEM till 72905 och ge 100 kr.

PG 90 01 22-3 | BG 900-1223
Läs mer: svenskakyrkan.se/internationelltarbete

SWISHA
100 kr till
9001223

Svenska kyrkan
INTERNATIONELLT ARBETE

medlem av
actalliance

Drop in-dop

Text: Johan Bonander Foto: Birgitta Brorson

Den 1/10 prövade vi något nytt – Drop in dop för barn. Det visade sig vara mycket uppskattat för alla de vårdnadshavare som av olika skäl inte hunnit med att barnet skulle döpas. Drop in-dopet underlättar också då det är pastoratet som ordnar festen efteråt med tårta och kaffe.

Barnen denna lördag var lite äldre än vanligt och det blev många härliga samtal vid dopfunten tillsammans. Det blev många förväntansfulla ögon. I artikeln här intill står lite beskrivet om dopet utifrån vår lutherska tradition. Men utöver dessa perspektiv är dop en fest för nära och kära och en stund då namnet blir vida känt.

Boka dop!

I din kyrka i Fryksände pastorat är vi flexibla kring dopet. Det kan äga rum i hemmet, på en hembygdsgård eller annan plats. Vanligast är emellertid i kyrkan och det går då bra såväl i en vanlig söndagsgudstjänst eller som ett enskilt dop en lördag- eller söndageftermiddag. Vi är måna om att dopet blir så personligt och väl utfört som möjligt. From 2017 kostar det inget att låna församlingshemmet för att där sen ha dopkaffe. Drop in-dopet i oktober föll så väl ut att detta kommer att bli en återkommande möjlighet och församlingen kommer att stå för kaffe och tårta.

För att anmäla intresse för såväl dop, dopundervisning samt drop in-dop, ring pastorsexpeditionen 0560-272 00 eller mejla fryksande.pastorat@svenskakyrkan.se.

Sirispelet

Legenden om Siri

Text och teckningar: Håkan Larsson Foto: Nils Ivars

Siri – vem var hon? Ja, den frågan har ställts av många, både av fryksändebor och tillfälliga besökare. Att namnet har någonting med kyrkan att göra och att det handlar om en mycket gammal berättelse, det har nog de flesta klart för sig.

De som har stannat upp inför namnet Siri lite längre, de vet att det är hon som har gett sitt namn till kapellet som finns på Fryksände kyrkogård. Kanske har man också hört att detta har bekostats av avkastningen från den skog som Siri en gång donerade. Intäkten från Siris skog har även gjort det möjligt att, i samband med kyrkorenoeringen 1927, införskaffa en ny och större kyrkklocka – Siriklockan.

Vem Siri egentligen var och exakt när hon levde lär vi nog aldrig med säkerhet kunna få veta. Men ännu återberättas

legenden om Siri i Bada som skänkte sin skog till bygdens kyrka i tacksamhet över att Herren Gud hade lett henne rätt sedan hon gått vilse i skogen.

Framlidne riksdagsmannen och hembygdsvetaren H E Nordström (1882-1967) återger i sina efterlämnade manuskript hur han första gången fick ta del av sängen:

"Första gången jag hörde detta berättas var på hösten 1888, av Sofi-Stina, en gammal kvinna som brukade ta in hos oss då hon var på väg på väg till höstmarknaden. Fram

"Vad är det jag hör? - Jo, det är ju kyrkklockan i Fryksände!"

på kvällen kom "körskogen" på tal: "Ja, då ä den gammel utskogen te Bada, då va e käring som skänkt' en te körka, da ho kom te rätta, senna ho ha gått vi'lls."

Nordström berättar vidare i sina manuskript om hur han senare hade fått höra flera versioner om Siri, eller Sigri, som lär ha varit ägare till gården Väanna i Bada. Vid den aktuella tiden skulle det endast ha funnits två gårdar i Bada. Kyrkskogen, som i sekler har kallats Siritegen, förekommer i skrifterna först i början av 1600-talet men det antyds att kyrkan sedan länge hade haft hävdvunnen äganderätt till skogen.

Legenden om Siri bearbetades i början av 1960-talet, av redaktören Ivar B Nord, till ett kyrkligt bygdespel. Sirispelet, i sin dåvarande form, framfördes som friluftsspel på Hembygdsgården Kollsberg varje midsommar fram till 1971.

Bearbetning och utförande av "nya" Sirispelet

Under 1980-talets andra hälft blev jag, som anställd av Fryksände hembygdsförening, anmodad att försöka samla den kunskap som ännu fanns kvar om det gamla Sirispelet och att förbereda en ny uppsättning. Jag fick rådet av någon initierad att revidera, och att om möjligt förbättra delar av handlingen. Jag arbetade en tid i den riktningen tills jag i samtal med den gamle prosten Bo Simonsson fick rådet att inte revidera originalmanuskriptet utan att istället skriva en ny version.

Därför har jag valt att göra en egen tolkning av legenden, helt fristående från den tidigare dramatiseringen. Min målsättning är att inte enbart återberätta sängen om den vilsegångna kvinnan som levde under medeltiden, utan jag vill också ge spelet en tidlös dimension. I en underton till spelets handling vill jag peka på hur vi alla, i forntid som nutid, kan råka gå vilse på livets väg, men genom att förlita sig på Herren – "Den Gode Herden" – finner man alltid den rätta vägen hem. Därför utgör psaltarpsalmen 23, "Herren är min herde", något av ett ledmotiv för hela spelet.

För att understryka det tidlösa perspektivet har jag infogat några traditionsrika sånger som omspannar över tusen år av vårt gudstjänstliv, allt ifrån "Kyrie eleison" från 900-talet, till "Herre hör min bön", hämtad ur vår nuvarande Svenska psalmbok. Förutom de sånger som jag har funnit passande ur vår kyrkotradition, har jag nykomponerat den övriga musiken. Denna musik gör inget anspråk på att vara tidstrogen medeltidsmusik, utan är närmast vad som brukar kallas "svensk folkton". Jag har dock infogat partier med medeltida klanger och gregorianska melodislingor. Den talade texten har fått en ålderdomlig klang genom att jag konsekvent har använt bibelcitat ur 1917 års bibelöversättning.

För att ge spelet en inramning i den aktuella tidsmiljön låter jag den medverkande kören inledningsvis gestalta församlingen i Fryksändes första kyrka. Efter att en deklamerande berättare har satt lyssnarna in i handlingen intar solisterna scenen.

Jag har valt att ge Siri rollgestalten av den varmt troende kvinnan som framlever sitt liv i nära kontakt med sin Gud. Hon tycker sig ha livets väg klart utstakad för sig, och hon får tillfälle att förklara sin tro för den unga säterjantans som tvivlar på att Herren kan betvinga mörkrets makter. När Siri så småningom går vilse på den sedan tidigare välkända stigen faller även hon i tvivelsmål, trots sin nyss okuvliga trosvishet. I anklagande ordalag förebrår hon Herren för att han inte hjälper henne i hennes nöd. I sin dödsångest utlovar hon att den som hjälper henne att hitta hem ska få allt hon äger.

Bönesvaret från Herren kommer i form av en fågels kvitter, som får Siri att minnas bibelordet "Herren är min herde". Hennes sinne blir åter ödmjukt och hon lägger sina bekymmer i sin Faders händer, varpå hon reder sig en bädd på marken och går till nattvila.

Under sömnen får hon i en dröm, eller uppenbarelse, besök av Liemannen. Denna mörka gestalt är främst ett sändebud för Döden, men han går även Djävulens ärenden och han försöker värva Siris själ till den mörka sidan. Liemannen blir avbruten i sitt uppsåt av Skyddsängeln som är utsänd av Herren till Siris räddning. En hätsk debatt uppstår mellan de båda sändebuden, om vem som har rätt till Siris liv och själ. Liemannen försöker på alla sätt att snärja Siri, men han får alltid svar av Skyddsängeln som förkunnar Herrens ord. Slutligen får Liemannen en befallning av Skyddsängeln, i den Treenige Gudens namn, och tvingas på flykt.

Skyddsängeln stannar kvar hos Siri och bevakar hennes sömn ända fram till gryningen. Då Siri vaknar av kyrkklockans klang, tackar hon Herren för att han har sänt henne detta tecken som leder till att hon kan hitta den rätta vägen hem. Hon minns sitt gåvölofte, och eftersom Herren har sänt henne sitt tecken genom kyrkklockan, vill hon lämna sin gåva i Herrens namn till Fryksände kyrka.

Sirispelet avslutas med en slutkoral som summerar spelets handling och förstärker dess tidlösa prägel.

Sirispelet lever vidare

Urpreniären av det "nya" Sirispelet avsågs ske utomhus, på hembygdsgårdens Friluftsteater, i midsommartid 1990. För säkerhets skull hade Fryksände hembygdsgård i förväg tillfrågat Fryksände församling om lov att få använda kyrkan i händelse av otjänlig väderlek.

– Det blev "dåligt" väder med ihållande regn under tre dagar! Helt oövade fick ensemblen flytta in i kyrkan och utan scenisk utsmyckning fick rollinnehavarna försöka hitta lämpliga positioner för den sceniska gestaltningen.

Efter att spelet hade uruppförts fann vi medverkande, till ömsesidig förvåning och glädje, att framförandet inomhus i

kyrkan hade känts helt rätt. Påföljande år, 1991, sattes Sirispelet upp igen och den här gången arrangerades spelet i ett samarbete mellan Fryksände hembygdsgård och Fryksände församling, eftersom kyrkorummet nu ansågs vara den perfekta spelplatsen. Sirispelet framfördes i kyrkan med några års mellanrum vid fem tillfällen under 1990-talet, med den Bada-bördiga sångerskan Gunilla Hallgren i titelrollen. Jag vill särskilt nämna året 1995 då vi framförde vi Sirispelet vid två separata tillfällen. Det andra av dessa två tillfällen var på midsommarnatten, då Sirispelet framfördes traditionsenligt i Fryksände kyrka. Men dessförinnan, i pingst-helgen, var Fryksände kyrkokör med solister och musiker på en minnesrik resa till Norge.

Den norska ögruppskommunen Bømlo, vilken via Föreningen Norden var vänort med Torsby kommun, hade fått i uppdrag att tillsammans med den norska statskyrkan arrangera 1000-års jubileet till minne av Norges kristnande. Det var enligt traditionen just där, i Mosterhamn på Bømlo, som Olav Tryggvason landsteg år 995 efter år av exil i England och samtidigt förde kristendomen med sig till fäderneslandet.

Var och en av Bømlös vänorter inbjöds till jubileet, med en önskan om att de gästande orternas delegationer skulle medföra något historiskt och kulturellt programinslag. Från Torsby kommuns sida valde man att låta Fryksände församling och Sirispelet representera kommunen.

Efter 1998 års uppsättning av Sirispelet följde ett långt speluppehåll. Spelet låg i dvala ända till 2011 då det väcktes till liv igen. Inför den planerade nypremiären fick kören och församlingen god hjälp av en ung danspedagog, Tanja Kortelainen, som förde in ett nytänkande som lyfte hela spelet. Som regissör arbetade hon så att hela kyrkorummet kom att utnyttjas. Genom att Sirispelet vid detta tillfälle framfördes en mörk höstkvalld kunde ljussättningen i kyrkan ge nya och spännande effekter. För att gestalta Siris rädsla i den mörka och kusliga natten tonades den elektriska belysningen ner till nollnivå, och då inget dagsljus kom in utifrån blev mörkret kompakt. Kontrasten upplevdes påtagligt när ett levande ljus tändes i mörkret, och detta ljus gav sedan liv i kyrkan genom att det spreds till allt fler nytända ljuslagor.

År 2013 framfördes Sirispelet igen efter Tanja Kortelainens idéer. Sirispelet har spelats även i år, den 15 oktober, och nu arbetade vi på ett likartat sätt med utgångspunkt från Tanjas nedtecknade regianvisningar.

En nyhet i år var att spelet har fått en ny huvudrollsinnehavare. Då Gunilla Hallgren meddelat förhinder spelades Siri av Charlotta Tagesson, vilket hon gjorde med den äran!

Jag vill framföra ett varmt tack till producenten Katharina Hieke, och alla sångarkamrater, musiker och övriga medverkande, för gott samarbete, och jag tillfogar en förhoppning om att vi får möjlighet att framföra Sirispelet igen.

Vederkvickelse för själ och kropp

Text: Ulla och Nils Nygård Foto: Birgitta Brorson och Sonja Amneteg

Sedan början av 2015 har vår organist Katharina Hieke varannan tisdag kl. 12.12 bjudit in oss till 20 minuters lunchmusik i Fryksände kyrka.

Vid varje tillfälle har hon presenterat ett tema med anknytning till kyrkoårets olika bibeltexter och högtider. Utbudet av musikslag har varit enastående brett. Katharina har naturligtvis framfört musik av de stora orgelmästarna såsom Bach men hon har också presenterat kompositörer som sällan spelas i kyrkosammanhang. Ett omsorgsfullt forskarbete ligger bakom varje konsert och förmedlas till oss genom de små vägledande programblad som hon sammanställt.

Dessa musikstunder i kyrkan har för oss utgjort en källa till inre samling, stillhet och andakt. Vi ser varje gång fram emot dessa tisdagar med spänningsfylld förväntan inför vad Katharina kan överraska oss med.

Tack Katharina! Du är en enastående organist och inspirerande musiker.

Efter denna andliga spis väntar den lekamliga: sopplunchen på församlingshemmet. Vi njuter varje gång av variationen på välsmakande soppor, bröd och andra tillbehör med åtföljande kaffe och hembakade läckerheter.

En eloge till er båda i köket, Anna-Karin och Annamaj, som – ibland med hjälp av frivilliga, lägger ner så mycket arbete och omsorg på att tillaga och servera denna förstklassiga mat.

Musikupplevelsen i kyrkan och matupplevelsen efteråt sätter en guldkant på tillvaron för oss lyssnare och matgäster och fyller oss med tacksamhet och glädje.

Tack alla för er omtanke!

Från fysiken till musiken:

Katharina Hiekes väg till SDG

SDG – "Soli Deo Gloria /Äran allena åt Gud/ - dessa ord ser jag som en ledstjärna bortom det dagsaktuella, och de genomsyrar då även all min verksamhet" - så skriver vår organist Katharina Hieke i sina tankar om kyrkomusiken i Siriklockan nr. 3 2015.

Text: Ulla och Nils Nygård Foto: Birgitta Brorson

Det var den insikten som fick henne att välja kyrkomusiken framför fysiken för ca. 15 år sedan. Hon hade efter fem års forskartjänst i fysik på KTH (Kungliga Tekniska Högskolan) i Stockholm valt att satsa på att bli kyrkomusiker.

Katharina är född och uppvuxen i dåvarande Östberlin på 1970-talet. Hon spelade piano i kommunala musikskolan och fortsatte sedan på ett musikgymnasium, där det även ingick undervisning i fysik och matematik. Även om musiken ständigt var en viktig del av hennes liv valde hon denna gång fysiken och doktorerade i mitten av 1990-talet i fysik vid Humboldt-universitetet i Berlin.

Efter att hon några somrar besökt Sverige som turist och fattat tycke för vårt land sökte hon och fick 1996 en forskartjänst vid KTH i Stockholm.

Så småningom började längtan tillbaka till musiken göra sig påmind. Hon började sjunga i Spånga motettkör och spela orgel under ledning av organisten i Spånga, Hans Wikström, något som kom att få stor betydelse för hennes val av levnadsbana.

I gudstjänsten upplevde hon hur musicerandet gav henne – enligt hennes egna ord: "en viktig dimension och stor frihet – att få spela och sjunga för att rikta lyssnarnas uppmärksamhet bortom mig själv". Hon hade funnit sin ledstjärna:

SDG – Soli Deo Gloria. Det var Herren som skulle ha äran och gudstjänsten skulle vara "en helhet med ord, toner och liturgin".

Denna upplevelse var så stark att den drev henne till att 1999 söka in på Musikhögskolan i Stockholm på den 4-åriga organistlinjen och 2001 säga upp sin forskartjänst.

Efter avslutad examen fick Katharina 2003 sin första fasta tjänst som organist i Laxå. Samtidigt som hon tjänstgjorde fullföljde hon en 2-årig diplomutbildning till konsertorganist på Musikhögskolan.

2010 kom hon med sin familj till Torsby och tillträdde tjänsten som organist och har sedan dess berikat vår församling och kyrka med sin musik och lovsång till Guds ära.

Hon förmedlar med sina högt ställda krav på sig själv som organist en musik som får oss att uppleva delaktighet och samhörighet i gudstjänsten och en enhet mellan musik och text.

Katharina Hieke ger oss också genom sitt rika kontaktnät möjlighet att få möta och lyssna på gästspelande musiker, sångare och solister från när och fjärran, liksom framförande av verk av lokala kompositörer med egna solister och vår egen kyrkokör, t.ex. i Sirispelet.

Sist men inte minst förgyller hon varannan tisdag vår tillvaro med sina lunchkonserter.

Julbeträktelse

Text: Felix Egegren Foto: Birgitta Brorson

”Det är ingen idé, du förstår mej ju ändå inte!” Tårarna bränner innanför ögonen på Emma när hon springer in på sitt rum och smäller igen dörren. Om hon gråter för att hon är arg eller för att hon är ledsen vet hon inte riktigt själv...

Mona suckar och sätter sig på köksstolen. På bordet trängs skinka och köttbullar och allt annat som skall förberedas innan resten av släkten kommer. Tänk att det skulle bli bråk på julafton också och vad hade det handlat om, var det överhuvudtaget viktig? Det är inte alltid lätt att vara ensamstående mor till en tonåring. Tårar trillar ner för hennes kind. Hon är trött, trött och ledsen.

Relationer. Det handlar alltid om relationer. Vi är skapta för relationer. Vi klarar oss inte utan relationer; ”No man is an island” (ingen människa är en ö) heter det, ändå är det något vi kämpar med hela livet.

Ibland när vi inte varandra. Missförstånd sker mellan barn och föräldrar, mellan vuxna i olika relationer, mellan vänner och mellan kollegor. Vill det sig illa kan missförstånden växa till klyftor som tycks oöverstigliga och människor som en gång stod varandra nära är plötsligt som främlingar för varandra.

Någon måste ta första steget. Någon måste åtminstone vilja försöka. Någon måste lägga undan allt annat – prestige, vem som egentligen hade rätt... och bara sträcka ut en hand, möta den andre ansikte mot ansikte och säga – jag vill inte ha det så här, *jag vill dig*.

Och det är just detta som är julens budskap. Vaddå? säger någon nu – julen! Handlar inte den om snö, om stjärnor som tindrar och om tindrande barnaögon, om dofter och smaker och sånger som får oss att minnas. Jo, det kan det säkert också handla om men jag vill lyfta fram detta; mötet och relationen, för utan det blir liksom tindrandet bara på utsidan.

När jag jobbade med ungdomar från andra länder; Afghanistan, Syrien, Eritrea och Somalia, satt vi en gång och pratade om olika högtider inom våra olika religioner och kulturer och jämförde dem med varandra. Då kom vi fram till två likheter. Man åt gärna speciell mat (jo, dofter och smaker

är viktiga!) men – det viktigaste – man skulle vara tillsammans. Tillsammans i familjen, med släkten, med vänner. Det är svårt att fira högtid själv, maten smakar inte lika gott på andra sidan jorden utan dem man hör ihop med. Möten och relationer är grunden.

När Gud själv väljer att bli människa, låter Gud sig födas som ett barn som är beroende av andras kärlek och omsorg, beroende av att andra vill möta och vill relation, då visar Gud oss inte bara på sitt innersta väsen utan också på vårt innersta väsen, för vi är skapade till Guds avbild till beroende och relation.

Gud själv kommer oss till mötes, som en människa med utsträckt hand, inte med makt eller hot, arrogans eller baktankar, utan som den maktlösaste människa som finns – ett barn. Gud tar första steget och lägger av allt det där som kan stå i vägen för att vi skall förstå varandra igen, för att ett möte skall uppstå, en relation skall kunna skapas eller helas.

Det är Guds handlande mot var och en av oss. Det är vad julen handlar om; I det maktlösa mötet finns möjligheten till liv, till att relationer helas och till att nya relationer skapas och då kan julen och alla högtider tindra, smaka och dofta precis som den skall.

Efteråt var det ingen som riktigt kom ihåg vem som tagit första steget; om det var Emma som kommit ner och satt sig bredvid mamma i köket och tagit hennes hand i sin eller om det var Mona som gått upp till Emma på rummet och satt sig vid hennes säng och lagt sin arm som sin dotters axlar. Det spelade liksom ingen roll i efteråt, de hjälptes åt med korven och skinkan och allt det andra och släkten kom och de firade jul tillsammans. Och när alla hade gått igen satte de i soffan och Emma lutade sig mot sin mamma och somnade och det var det viktiga.

God Jul! Felix Egegren, präst

LÅT FLER FÅ
FYLLA FEM!

Att få fylla fem och äntligen få börja förskolan

Zaid är ett av världens drygt 30 miljoner flyktingbarn. I tre år har han och hans familj bott i det jordanska flyktinglägret Zaatari, nära den syriska gränsen, efter att ha flytt från kriget. I januari 2017 fyller Zaid fem och ska börja förskolan. Han längtar dit.

Zaid vaknar alltid först i familjen och går ut till sin lekstuga som hans pappa och bröder har byggt. Den är byggd av en överbliven presenning och lite staket. Golvet är av sand. Stenar och pinnar är leksaker. Här bestämmer Zaid, och den enda som får komma in är lillebror. Zaid's familj bor i två baracker. En uppspänd tältduk mellan dem skapar en liten innegård för matlagning och skyddar mot väder och vind. Totalt är de elva personer. Det är trångt, men det är deras hem efter flykten från kriget i Syrien.

– Min fruktaffär gick i konkurs eftersom det byggdes en militär checkpoint precis bredvid oss. Ingen vågade handla och jag var rädd att hamna emellan vid strider. Därför flydde vi hit, berättar pappa Nimer Al Natoor och fortsätter:

– Vi tackar Gud att vi kunde resa med hela familjen oskadd hit, och att barnen slapp se kriget.

Sorgen över något förlorat

Alla i lägret har förlorat något: hem, arbete och framtidstro. Alla sörjer någon som dödats. Zaid's mamma Iman berättar att hennes bror och hans fru har dödats i ett bombanfall. Hennes pappa tros ha skjutits ihjäl. Om och när de kan återvända hem vet ingen och det råder stor sorg över att inte kunna påverka vardagen. Att alltid vara i ett vakuum. Inga flyktingar får arbeta utanför lägret, och det finns få försörjningstillfällen i Zaatari. Livet är en ovärdig väntan som skapar depression och frustration.

Många, både vuxna och barn, lider av posttraumatisk stress och behoven av hjälp är större än tillgången. Svenska kyrkans internationella arbete stödjer psykosocialt arbete i lägret med inriktning på barn och unga. Ett exempel är fritidsgården Fredsoasen där ungdomar kan spela fotboll, träna karate, lära sig engelska, måla, sjunga och framför allt prata med vuxna.

– Ungdomarna älskar att vara här. Vi prioriterar de ungdomar som mår sämst. På kurserna pratar vi mycket om hur viktig skolan är, och många får ny motivation, berättar Mohammed Adam som är verksamhetsansvarig.

En osäker framtid

Zaid är alldeles för ung för Fredsoasen, men hans tolvårige bror Yazan kanske får en plats. Väntelistan är dock lång. Yazan har hoppat av skolan. Han brukar istället ta familjens skottkärra och erbjuda skjuts av varor för att tjäna pengar. Men senaste tiden har det varit få uppdrag, och han är uttråkad. Zaid däremot har nära till skratt och vill inget hellre än att få börja förskolan. I januari när han fyller fem är det dags. Då ska han få gå, med egen ryggsäck, den dammiga gatan ner till en av lägrets förskolor.

– Jag tror det blir roligt!

Fakta om Zaatari

Zaatari öppnade för fyra år sedan och idag lever här cirka 80 000 människor. De flesta som bor här kommer från Daara.

Hela 58 procent av Zataaris invånare är barn mellan 0-17 år. Varje dag föds det i genomsnitt tolv barn i lägret. Det finns ett eget bostadsområde för de barn som har kommit ensamma hit och man arbetar aktivt för att hitta barnens släktingar. Alla i lägret tilldelas matkuponger. Vatten och elektricitet ransoneras. Det är förbjudet att odla eller bygga i lägret. Det är inte tillåtet att resa från lägret till Jordanien utan tillstånd och det är förbjudet att arbeta utanför lägret.

Organisationer som arbetar i lägret skapar arbetstillfällen. Fritidsgården Fredsoasen, som Svenska kyrkan stödjer, har idag 21 flyktingar anställda som vakter, kursledare och administratörer.

Till dig som är 9-12 år:

Hur har du det?

Känner du igen dig?

Missbrukar någon i familjen alkohol eller andra droger? Finns det psykisk ohälsa i din familj? Har du föräldrar som bråkar med varandra i samband med separation/skilsmessa?

Då finns Reflexen, en stödgrupp, där du får lysa upp i en kanske annars mörk tillvaro. Känner du dig ensam, ska du veta att fler kan känna som du. Genom kunskap och lekar har vi kul tillsammans och lär oss nya saker.

Hur gör du för att börja?

Du eller en förälder kontaktar oss så träffas vi och berättar mer. Det kostar inget att vara med. Torsby kommun och Fryksände pastorat, Svenska kyrkan driver gruppen tillsammans.

Kontaktpersoner:

Elisabeth Hed, alkohol och drogterapeut
tel. 073-276 11 23
elisabeth.hed@torsby.se

Inger Hjalmarsson, diakon
tel. 070-375 41 87
inger.hjalmarsson@svenskakyrkan.se

Emma Uppvall, skolkurator
tel. 070-190 35 00
emma.uppvall@torsby.se

Sviker
mamma/pappa
ofta sina löften?

Ljuger du för
att dölja något som
händer hemma?

Känns det som
om det är ditt fel,
fast det var dom som
ville skiljas?

Är du rädd
för eller känns det
pinsamt att ta med
kompisar hem?

Är du
orolig för dina
föräldrar?

Blir helger,
lov eller semester
förstörda för att någon
dricker för mycket eller
mår väldigt dåligt?

Elisabeth Hed, Inger Hjalmarsson, Eva Zakrismark och Emma Uppvall

”När det är flera barn som varit
med om samma sak är det lättare
att prata om det”

Roger Ericsson, initiativtagare till minnestenen på Östmarks kyrkogård, höll tal då Karl Wilhemsen och Holger Gustavsson lade ned kransen.

Det var många som var intresserade av att följa med på bussresan i Östmark där resandefolket uppmärksammades.

Text och foto: Johan Bonander

Dagen började med soppa i församlingshemmet. Många som kom hade åkt långt. Därefter vidtog en resa i Östmarksbygden förbi hus och gårdar som ägts av tidigare generationer av resandefolket. Bussresan avslutades med en kransnedläggning vid Johan Hedenbergs grav, vilken består av en unik minnessten som restes 2007. Efter bussresan firades gudstjänst i Östmarks kyrka. Vid kyrkkaffet efteråt fanns möjlighet att besöka Emigration och historia och där ta del av material om resandefolket och även lyssna på en bandinspelning av Johan Hedenberg.

En dag med fokus på **RESANDE- FOLKET**

Den 15:e november var en dag i Östmarks församling med fokus på resandefolket. Arrangemanget var ett samarbete med Värmlands museum, Torsby finnskogscentrum och Karlstad stift.

Roland Nilsson kyrkvaktmästare

Jag kommer från... Vitsand.

Tidigare har jag... jobbat på SAAB i Trollhättan. Jag började där efter att jag slutat skolan och gjort lumpen -84. Efter ett antal år där flyttade jag tillbaka till Vitsand och fick jobb som snickare och mattläggare på Nordmodul i Torsby fram till mitten av 90-talet då jag började köra skogsmaskin. Jag började som säsongsanställd i pastoratet år 2000.

Varför jag jobbar i Fryksände pastorat... Det är ett omväxlande jobb i både kyrkliga sammanhang och på kyrkogården. Träffar många människor både i glädje och i sorg. Jag trivs bra, annars har jag nog inte jobbat kvar i 17 år.

Mitt mål/min vision är... att vara positiv och se framåt, allt var inte bättre förr.

Jag brinner för... "Grön diakoni", ett uttryck som rör främst alla samtal som vi får ute på kyrkogårdarna och som vi tar oss tid med, det kan vara både glada och sorgsna samtal. Jag tror det är uppskattat och att de där minuterna som vi pratar är värdefulla för de som kommer till oss.

På fritiden... gillar jag att löpträna, spela på mina instrument och att umgås med min familj Annelie och våra barn Sara och Filip.

Mitt favoritcitrat är... Det ordner sig.

Vad du inte visste om mig... Jag samlar på Hagström instrument (made in Sweden) och spelar själv både gitarr och bas samt lite dragspel. Är deltidsbrandman och har i år varit det i 20 år.

Stig Norman kyrkvaktmästare

Jag kommer från... Östmark och bor i Metbäcken.

Tidigare har jag... jobbat som svetsare och byggnads-snickare.

Varför jag jobbar i Fryksände pastorat...

Jag är nära vän till förra kyrkvaktmästaren Lennart Eriksson och började jobba med honom som "säsongare" år 2000. Jag trivdes mycket bra med jobbet och de olika arbetsuppgifterna och fick fast anställning för tre år sedan.

Mitt mål/min vision är... att sköta församlingsbornas kyrkogård så att de är nöjda och samtidigt utveckla den tillsammans med mina medarbetare på ett snyggt sätt så att alla ska trivas när de befinner sig där.

Jag brinner för... att det ska vara snyggt på kyrkogården och andra platser som kyrkan äger och vill att det ska vara ordning och reda inne i kyrkan.

På fritiden ... umgås jag med min familj. Jakt är ett stort intresse och jag är även mycket intresserad av djur och natur.

**KONFIRMATION I FRYKSÄNDE
KYRKA 29 MAJ 2016**

ÖVRE RADEN: Inger Hjalmarsson, Emelie Andersson, Wilma Persson, Amanda Persson, Liv-Grete Markberg, Natalie Storholt, Linnéa Löfgren, Linnéa Olsson, Anna Miltander, Ingela Älvskog
NEDRE RADEN: Edwin Persson, Adelia Kalnaes, Michaela Amneteg, Cornelia Wählin, Dalila Lima, Emelie Andersson, Liam Knoll
Foto: Yderstigs bild, Torsby

**KONFIRMATION I LEKVATNETS
KYRKA 3 JUNI 2016**

ÖVRE RADEN: Keinth Lundqvist, Matilda Eriksson, Elias Rahm, Daniel Håkansson, Albin Hedén, William Linder, Isac Magnusson, Casper Holmberg, Rickard Nordahl, Julia Eriksson, Eva Zakrismark
NEDRE RADEN: Kerstin Näslund, Ebba Hallström, Moa Martinsson, Amanda Lind, Moa Grigholm, Sanna Saeves, Emma Törnevik, Josefín Nilsson
Foto: Yderstigs bild, Torsby

**KONFIRMATION I ÖSTMARKS
KYRKA 28 MAJ 2016**

ÖVRE RADEN: Maria Järnry, Jessica Billa, Jacop Lagermyr, Jerry Hjertqvist, Albin Kvarnlöf, Stellmo Nascimento, Albin Ekelund, Mattias Borg, Erik Bergström, William Fredriksson, Emanuel Nilsson, Moa Bonander, Johan Bonander
NEDRE RADEN: Jennifer Larsson Karlsson, Moa Andersson, Nora Lindgren, Felicia Nummelin, Josefina Walfridson, Mathilda Sahlström, Elin Sundén
Foto: Yderstigs bild, Torsby

**1956 ÅRS KONFIRMANDER
I FRYKSÄNDE 2016**

ÖVRE RADEN: Kjell-Åke Nilsson, Ingemar Eriksson, Rune Eriksson, Erik Persson, Lennart Nilsson, Anders Mattsson
MELLERSTA RADEN: Kjell Olsson, Matts Mattsson, Lennart Nilsson, Benny Nilsson, Ingela Älvskog, Bengt Engholm, Laila Montán, Birgitta Eng, Laila Olsson
NEDRE RADEN: Ing-Mari Nilsson, Anna-Lena Arnrup, Birgitta Akre, Helena Nygren, Gun Jansson, Gun Palm, Ann-Mari Lundgren
Foto: Linda Skoglund Nilsson

**1966 ÅRS KONFIRMANDER
I FRYKSÄNDE 2016**

ÖVRE RADEN: Stig Arne Jonsson, Roger Lundell, Svante Ingemyr, Lars Erik Brodin, Göran Eriksson, Jan-Erik Jönsson, Jan Andersson
MELLERSTA RADEN: Kenth Holmberg, Morgan Eriksson, Olov Johansson, Tommy Hackman, Bo Lindberg, Ingela Älvskog, Pia Åslund, Anders Önnberg, Gunde Löfgren, Helen Brunmark, Tomas Lindberg
NEDRE RADEN: Barbro Persson, Gunvor Hackman, Marit Bodén Persson, Inger Åström Eriksson, Lars Erik Jansson, Inga Uddström, Britt Arvidsson, Majvor Grahn, Christina Falk, Monica Lundell
Foto: Linda Skoglund Nilsson

**1966 ÅRS KONFIRMANDER
I ÖSTMARK 2016**

ÖVRE RADEN: Mats Arne Henriksson, Lennart Löqvist, Arne Persson, Ingela Omberg
MELLERSTA RADEN: Annika Jonsson, Bo Larsson, Ing-Britt Skog Olsson, Felix Egegren, Inger von Essen, Mona Haraldsson Grahn, Leif Florén
NEDRE RADEN: Anneli Nilsson, Gunilla Nilsson, Sylvia Olsson-Einarsson, Anneli Berglund, Marita Pettersson, Margareta Bäcké Eriksson
Foto: Linda Skoglund Nilsson

**1966 ÅRS KONFIRMANDER
I VITSAND 2016**

ÖVRE RADEN: Kal Gustav Henriksson, Åke Andersson, Lisbeth Nilsson, Ingela Älvskog, Monica Ottosson, Jan-Åke Jansson, Jan Persson
NEDRE RADEN: Ulla Lysander, Anne Persson, Viola Bosäter, Birgitta Einer, Maud Nordquist
Foto: Yderstigs bild, Torsby

Lunchmusik och sopplunch

Välkommen varannan tisdag (jämna veckor)

kl. 12.12 Lunchmusik
kl. 12.30 Sopplunch

Födelsedagsfest i Vitsands församling

Den allra första septemberdagen visade sig vara en strålande högsommardag. Denna dag samlades vi i Åsteby bygdegård för födelsedagskalas. För första gången på länge firades det med ett rejält kaffekalas med bullar, kakor och tårta som gjorts iordning av ideellt engagerade personer i församlingen.

Det är tradition att äldsta kvinna och äldsta man får en varsin ros. I år gick rosorna till Karin Eriksson och Olov Hedström.

Mattias Strandberg och Holger Henriksson spelade härlig musik på dragspel. Roger Ericsson underhöll med dikter och minnen från sin farbror Gunnar Ehne. Det blev en mycket trevlig tillställning som uppskattades av alla.

Kondoleanser

Besök oss på pastorsexpeditionen
mån-tis 10-12, ons-tors 10-12,
13-15 eller ring in din kondoleans
på 0560-272 00

- Fryksände blomsterfond
- Svenska kyrkans internationella arbete - för katastrofer - för trädplantering
- Svenska kyrkan i utlandet

Vill du vara med och sjunga i Östmark och Lekvattnets barnkör?

Välkommen till Östmark församlingshem på tisdagar kl. 15-16.

Körledare: Rose-Marie Stenmark
tel. 070-200 01 56

Barnverksamheten i Fryksände

Månd. 5 dec.
kl. 10.30	Avslutningsfest för Öppna förskolan och babyrytmiken
Torsd. 8 dec.
kl. 17.00	Luciafest med barnkörerna Fryksände församlingshem
Lörd. 24 dec.
kl. 11.00	Julbön för barn och vuxna Fryksände kyrka
Fred. 6 jan.
kl. 11.00	Julspel i Fryksände kyrka barnkörerna

DOP/VIGSEL

Kom ihåg att boka era dop i god tid, för att få den tid ni önskar.
Ring exp. 0560-272 00 månd-torsd

Välkommen till meditation!

Torsdagar kl. 18.00 i Fryksände kyrka

Drive in-vigsel

Drive in-vigsel

I juni 2017 avser vi arrangera Drive in-vigsel i samband med Torsby nostalgidagar och dess cruising, preliminärt på Granevik. Så går ni i giftastankar, ha detta åtanke, mer info kommer!

INGA GRAVLJUS I GLAS!

På förekommen anledning: Gravljus i glas får inte användas på våra kyrkogårdar på grund av den stora risken för skärskador. Sådana gravljus kommer att städas bort av kyrkogårdspersonalen.

Vi avråder från att ställa gravljus/marschaller ovanpå gravstenen, då skador kan uppkomma på stenen.

Kyrkorådet
i Fryksände
pastorat

Vad händer på Prostgården

För några år sedan fanns det ett beslut på att sälja fastigheten Prostgården. Samtidigt skedde en del förändringar i pastoratet och man fick behov av fler lokaler för att utöka vissa verksamheter.

Ett gemensamt utvecklingsarbete visade på behov att satsa extra på såväl barn- och ungdomar som på integration. Projektpengar söktes från Svenska kyrkan på såväl riks- som stiftsnivå. Medel beviljades för sammanlagt tre projekt. Ett med fokus på barn- och ungdomsarbete och två för integrationsarbete. Ett av dessa integrationsprojekt "KOM.IN" är ett samarbetsprojekt med Torsby kommun.

En stor vinst med denna satsning är att den värdefulla verksamheten med vävning i prostgården kunnat bibehållas och utvecklas.

Här presenterar vi de olika gruppverksamheterna som pågår. Tycker du att något skulle vara intressant just för dig? Välkommen att höra av dig till ansvarig ledare för gruppen.

Måndagar

MAT OCH PRAT

Kl. 12-16. Sluten grupp i samarbete med socialtjänsten i Torsby kommun. För mer info kontakta Elisabeth Hed, alkohol och drogterapeut 073-276 11 23 eller Inger Hjalmarsson, diakon 070-375 41 87.

KOM.IN

Kl. 14-16.30. Hantverksprojekt för asylsökande i samarbete med Torsby kommun. Roger Ericsson, projektansvarig 070-250 52 71.

Tisdagar

NYFIKET

Öppen mötesplats för ortsbor, asylsökande och nysvenskar. Drop in mellan kl. 9-14.00. Ansvarig Mia Järnry, integrations-samordnare 070-280 99 63 och Bettan Nordin, volontär 073-210 43 95.

VÄVGRUPP

Kl. 10-15. Information Gunnel Andersson 070-587 19 67.

AFTER SCHOOL FÖR UNGDOM

För åk. 6-8, med möjlighet att pröva på E-sport. Drop in mellan kl. 16.30-kl. 18.30. Ansvarig André Liljemark 070-331 82 04 och Inger Hjalmarsson 070-375 41 87.

Onsdagar

KONFIRMANDER

Kl. 14-16. Ansvarig Ingela Älvskog, präst 073-022 69 54.

Torsdagar

VÄVGRUPP

Kl. 10-15. Information Gunnel Andersson 070-587 19 67.

REFLEXEN

Kl. 15.30-17.30. Sluten grupp för barn åk 3-5, i samarbete med socialtjänsten i Torsby kommun. Information: Emma Uppvall, skolkurator 070-190 35 99, Elisabeth Hed, alkohol och drogterapeut, 070-073-276 11 23 och Inger Hjalmarsson, diakon 070-375 41 87.

Fredagar

NYFIKET

Öppen mötesplats för ortsbor, asylsökande och nysvenskar. Drop in mellan kl. 9-13.00. Ansvarig Mia Järnry, integrations-samordnare 070-280 99 63 och Bettan Nordin, volontär 073-210 43 95

"BARAVARA"

För åk. 8-gymnasiet, drop in mellan kl. 17-21.00. Ansvariga Felix Egegren, präst 070-352 32 27, Mia Järnry, 070-280 99 63 och Inger Hjalmarsson 070-375 41 87.

Med reservation för ändringar.

Julens gudstjänster

Med reservation för ändringar

FRYKSÄNDE

Söndag 11 december 3 i advent

kl. 11.00 HÖGMÄSSA Johan Bonander, Eva Verde, Eva Zakrismark, Vårat Gäng

kl. 18.00 LUCIATÅG i Kulturskolans regi Johan Bonander, Eva Verde

Söndag 18 december 4 i advent

kl. 11.00 HÖGMÄSSA med musik kring Jungfru Maria. Felix Egegren, Katharina Hieke, Karin Lövestam-Öberg

kl. 18.00 MUSIKGUDSTJÄNST Johan Bonander, Vintervik och Skymningsbandet

Onsdag 21 december

kl. 08.15 MÄSSA i Siris kapell. Johan Bonander, Katharina Hieke

Lördag 24 december Julafton

kl. 11.00 JULBÖN för barn o vuxna. Karin Lövestam-Öberg, Mia Järnry, Carina Bjuremo

kl. 23.30 MIDNATTSMÄSSA Felix Egegren, Katharina Hieke, Karin Lövestam-Öberg Kyrkokören, Hannes Öberg

Måndag 26 december Annandag jul

kl. 11.00 HÖGMÄSSA med julmusik på orgeln Felix Egegren, Katharina Hieke, Inger Hjalmarsson

Lördag 31 december Nyårsafton

kl. 12.00 NYÅRSBÖN utanför Mejeristen, Ingela Älvskog

Söndag 1 januari Nyårsdagen

kl. 18.00 SÖNDAGSMÄSSA med mycket musik Christoffer Börjars och Jolene Fredricson. Johan Bonander, Birgit Jöhnsson

Fredag 6 januari Trettondedag jul

kl. 11.00 TEMAMÄSSA barn o familj med julspel, Maria Järnry, Carina Bjuremo, Johan Bonander

LEKVATTNET

Söndag 11 december 3 i advent

kl. 17.00 LUCIAGUDSTJÄNST Keinth Lundquist, Rose-Marie Stenmark, Barnkören

Söndag 18 december 4 i advent

kl. 15.00 FAMILJEGUDSTJÄNST Keinth Lundquist, Rose-Marie Stenmark (avslutning)

Söndag 25 december Juldagen

kl. 07.00 JULOTTA Keinth Lundquist, Carina Bjuremo Trumpet och sång

Måndag 26 december Annandag jul

SAMMANLYST

Fredag 6 januari Trettondedag jul

kl. 15.00 FAMILJEGUDSTJÄNST Keint Lundqvist, Birgit Jöhnsson

VITSAND

Söndag 11 december 3 i advent

kl. 15.00 MUSIKGUDSTJÄNST Johan Bonander, Eva Verde, Soul to Soul

Lördag 17 december

kl. 18.00 HELGSMÅLSBÖN Ingela Älvskog, Pia Kortell Bergmark "Om Maria"

Söndag 18 december 4 i advent

SAMMANLYST

Lördag 24 december Julafton

kl. 23.30 MIDNATTSMÄSSA Ingela Älvskog, Eva Verde, Staffan Larsson

Måndag 26 december Annandag jul

SAMMANLYST

Fredag 6 januari Trettondedag jul

kl. 15.00 FAMILJEGUDSTJÄNST Maria Järnry, Carina Bjuremo

ÖSTMARK

Söndag 11 december 3 i advent

kl. 11.00 HÖGMÄSSA Keinth Lundquist, Rose-Marie Stenmark

Tisdag 13 december

kl. 18.30 LUCIAGUDSTJÄNST Ungdoms/konfirmandkör, Rose-Marie Stenmark, Eva Bonander. Adventskafe och åror i församlinghemmet

Söndag 18 december 4 i advent

kl. 11.00 HÖGMÄSSA Keinth Lundquist, Rose-Marie Stenmark

Lördag 24 december Julafton

kl. 11.00 GUDSTJÄNST på Gömmanberg Johan Bonander, Rose-Marie Stenmark

Söndag 25 december Juldagen

kl. 07.00 JULOTTA Johan Bonander, Rose-Marie Stenmark, julkör

Måndag 26 december Annandag jul

kl. 18.00 MUSIKGUDSTJÄNST Johan Bonander, Rose-Marie Stenmark, julkör med solister och instrumentalister

Söndag 1 januari Nyårsdagen OBS! tiden

kl. 15.00 ÖSTMARKSMÄSSA med Kristin Blom. Tema "Hoppet". Johan Bonander, Birgit Jöhnsson

Fredag 6 januari Trettondedag jul

kl. 15.00 FAMILJEGUDSTJÄNST Johan Bonander, Rose-Marie Stenmark, efteråt fest i församlingshemmet med dans kring granen och besök av tomten

*Herre Gud, ge dem
nåd att besinna
äktenskapets ansvar
och gåva och välsigna
deras liv tillsammans
Amen*

*Herre, skänk dem
som sörjer Din tröst
och Ditt ljus och låt
oss alla en gång få gå
in i Din eviga glädje
Amen*

Döpta**FRYKSÄNDE**

17/9 TYRA Anna Kristina Kindberg
17/9 HUGO Carl Maximillian Tillberg
18/9 MELVIN Andreas Carlsson
24/9 ALICE Linnéa Marie Johansson
1/10 BERNE Krijn van Veen
1/10 OLLE Emil Nilsson
1/10 NATHALIE Mimmi Isaksson
1/10 Selma HILMA Olsson
1/10 VILLE Jimmy Eje Isaksson
1/10 SMILLA Madiken Bentjerodt
Hammersley
1/10 MINNAH Ann-Marie Viktoria
Therese Virkkonen
1/10 HILDA Maria Kyman
8/10 EBBA Maja Mathilda Lövkvist
16/10 EMAD Nouri
16/10 HASSAN Nouri
16/10 HADIS Ahmed
22/10 ALMA Lovisa Hens

LEKVATTNET

24/9 IDA Anna Kristina Forssten

ÖSTMARK

30/10 IDUN Juni Persson
30/10 NINNI Aurora Larsson
30/10 VILDA Maria Johansson

*Herre Gud, bevara dem i Ditt
förbund och välsigna dem nu
och till evig tid
Amen*

Vigda**LEKVATTNET**

17/9 Gabriele Tuschinski och
Miroslav Bertelsmann

Avlidna**FRYKSÄNDE**

12/9 Jan-Olov Fryk 94 år
16/9 Ingeborg Nilsson 98 år
17/9 Gun Persson 69 år
23/9 Peder Lindström 93 år
27/9 Rune Åström 85 år
27/9 Gun Dalgren 78 år
27/9 Tune Jonsson 87 år
2/10 Britta Karlsson 96 år
6/10 Alf Olsson 71 år
14/10 Yngve Lindberg 82 år
24/10 Elsy Bodén 81 år

LEKVATTNET

1/9 Inez Jonsson 84 år
10/9 Ingrid Nilsson 81 år
15/10 Lilly Skanfors 92 år

VITSAND

2/9 Ove Hjertqvist 51 år
5/10 Dagny Sundén 86 år
23/10 Evert Jonsson 70 år

ÖSTMARK

4/9 Haldis Olsson 86 år
11/9 Ingrid Jonsson 77 år
26/9 Ture Karlsson 89 år

Höstglöd i Vitsand

Text: Allan Thörnevik Foto: Lennart Persson

Komminister Ingela Älvskog hälsade oss och drygt ett 60-tal besökare varmt välkomna till Vitsands kyrka den 8 oktober.

Ingela inledde sin predikostund med en text, som väl passar in denna dag, då kyrkan högtidlighåller Tacksägelsedagen. Orden värmdde oss efter det att vi kommit in från den lite gråkalla höstlördagen.

Många av besökarna hade kommit till "höstglöd" för att höra och träffa ättlingar till Gustaf Stolpe och få veta mer om hans unika livsverk i början av 1900-talet då han byggde det för tiden stora huset Kvarnstuga. Från huset och dammen visades bildserier om kvarn, elektricitetsverk – och telegrafstationen. Evert Stolpe kommenterade bilder från sin farfars arbetsliv och besökarna lotsades väl igenom historien av Lennart Persson från Kil – uppväxt i Vitsand.

Innan besökarna fägnades med kaffe och rulltårta sjöng Ingela med musikaliskt stöd av kyrkvaktmästaren Roland

Nilsson på gitarr, visan "Det här är min hembygd" bearbetad av Allan Thörnevik från Michael Wiehes text "Det här är Ditt land"

Dagen avslutades med visning av Rolf och Everts utställningar om minnen från Gustafs liv. Rolf hade samlat ett gediget foto- och flera tidningslägg om sin morfars liv till sin skärmutställning. Evert ärvde Gustafs urmakeribord av sin far Gösta Stolpe. Man kan förundras över hur Gustaf kunde hantera de små urmakeriverktygen, när han dagligdags arbetade med byggarbeten etc. och trots det kunna med sina grova händer laga bygdens klockor ända till sin bortgång på 1930-talet.

Vid utställningarna fanns ett bord med exemplar av Allans utgivna bokverk.

FRYKSÄNDE PASTORAT

PASTORSEXPEDITION 272 00

Anna-Lena Yderstig, kyrkoskrivare
Besöksadress: Kyrkogatan 26
Postadress: Box 52, 685 22 Torsby
E-post: fryksande.pastorat@svenskakyrkan.se
Hemsida: www.fryksandepastorat.se
Mån-tis 10.00-12.00, ons-tors 10.00-12.00, 13.00-15.00

KYRKOHERDE

Johan Bonander 272 01
Tjänstebostad, Östmarks prästgård 200 13

KOMMINISTRAR

Ingela Älvskog 073-022 69 54
Keinth Lundquist 070-606 41 03
Felix Egegren 070-352 32 27

DIAKONER

Eva Bonander 070-375 41 44
Eva Zakrismark 070-280 12 62
Karin Lövestam-Öberg 070-671 39 61
Inger Hjalmarsson, projektledare 070-375 41 87

MUSIKER

Katharina Hieke, organist 070-280 91 88
Lena Persson Måwe, kantor 070-280 69 74
Eva Verde, kantor 070-280 71 94
Carina Bjuremo 070-250 37 63
Rose Marie Stenmark 070-200 01 56

INFORMATÖR

Birgitta Brorson 272 04

KYRKOFÖRVALTNING

Elisabeth Johnsson, kyrkokamrer 272 14
Marie Nilsson, kyrkokamrersassistent 272 03

KYRKOGRÅRDSFÖRVALTNING

Lars Wikström, kyrkogårdsmästare 272 07
Kyrkogatan 26 070-53101 64

FRYKSÄNDE FÖRSAMLING

Lisbeth Kanth, vik. kyrkovaktmästare 070-691 81 64
Anna-Karin Jönsson, församlingsvärdinna 272 15
Annamaj Carlsson, lokalvärdare 272 05
Mia Järnry, integrationsprojektledare 070-280 99 63
Blomsterfonden, pastorsexpeditionen 272 00

LEKVATNETS FÖRSAMLING

Arne Strandberg, kyrkovaktmästare 0730-54 45 92
Kyrkan/församlingshemmet 501 01
Blomsterfonden, Bertil Johansson 501 31

VITSANDS FÖRSAMLING

Lars Olsson, kyrkovaktmästare 070-304 57 36
Roland Nilsson, kyrkovaktmästare 070-304 57 36
Blomsterfonden, Arnold Mattsson 423 09, 310 75

ÖSTMARKS FÖRSAMLING

Stig Norman, kyrkovaktmästare 070-595 73 56
Församlingshemmet 200 59
Blomsterfonden, Maj-Lis Haglund 210 09

KYRKORÅDETS ORDFÖRANDE

Fryksände pastorat, Rune Mattsson 132 82

FÖRSAMLINGSRÅDENS ORDFÖRANDE

Fryksände, Ann-Marie Uppvall 421 39
Lekvattnet, Inga-Britt Keck Karlsson 520 50
Vitsand, Barbro Ström 072-234 00 46
Östmark, Roger Ericsson 070-693 62 68

